

Vägleddd av stenen

När konstnären Haidar Mahdi gick loss med verktygen på muren utanför tingsrätten i Norrköping ville han bryta upp strikta mönster och göra platsen mer rofylld. Vägen dit – och till verket Andrum – gick genom en hård stenskola, guidad av graniten.

TEXT **PETER WILLEBRAND** FOTO **RICARD ESTAY/STATENS KONSTRÅD**

Utgå från granitmurens form och lägg till eller dra ifrån element som ger muren en konstnärlig verkshöjd och ny identitet i stadsmiljön. Ungefär så kan uppdraget sammanfattas som förra året gick till konstnären Haidar Mahdi. Verket Andrum, som invigdes i början av oktober, är beställt av Statens konstråd i samarbete med Vacse, som bland annat äger fastigheter inom svenskt rättväsende. Muren/verket Andrum ligger också i anslutning till tingsrätten i Norrköping.

HAIDAR MAHDI HAR kombinerat en examen från Konstfacks keramik- och glasutbildning med Kungliga konsthögskolan.

– Jag har mest arbetat med keramik och det här var första gången jag kom i kontakt med sten i rollen som konstnär. Båda är hårda material, men granit är verkligen ett mycket hårdare material att bearbeta. Dessutom är sten ett kompromisslöst material. När du jobbar med lera kan du hela tiden lägga till eller dra ifrån i det oändliga, men när du gör något i sten är det oåterkalleligt.

För Haidar Mahdi var den befintliga muren en symbol för regler som skapar ordning, stadsplanens struktur och inte minst lagboken. Han ville vrida perspektivet tillbaka till stenen och ge den livet tillbaka genom att utmana de rätta linjerna, de fyrkantiga formerna och addera nya stenelement och figurer som sköt upp från muren.

– Jag hade i början några andra idéer, som att måla muren, men kom fram till att det skulle bli för tråkigt. Om något skulle hända med muren skulle jag bli tvungen att börja hugga i den.

Namnet Andrum valdes för att han hoppas att verket ska bidra till att göra platsen till ett rum att stanna upp vid, en plats för reflektion.

– Jag vill ge den här platsen en organisk form som nästan känns levande och växer, men där materialet, graniten, förmedlar lugn och stabilitet. Skulpturen ska skänka frid och en glädje till de som kommer till platsen. De ska mötas av något oförutsägbart som får växa. Att få vara med om något som uppstår där man minst anar det, det är då konsten berör mig som mest. När den inte passar in, säger Haidar Mahdi.

MUREN MÄTER 22 meter, vilket i sig innebar en fysisk kraftmätning för någon som tidigare aldrig arbetat i sten. För att lära sig hantverkets grunder förmedlade curatören Björn Norberg en kontakt till stenhuggaren Ted Zaar, som har lång erfarenhet av att arbeta med konstnärer och utmanade skulpturala verk. Ted Zaar fick först en skiss av verket och i början av året åkte Haidar Mahdi ned till fabriken i Vishult för att börja hugga delarna som skulle adderas till muren.

”Jag vill ge den här platsen en organisk form som nästan känns levande och växer, men där materialet, graniten, förmedlar lugn och stabilitet.”

– Det var kul att få komma ned till verkstaden och få en inblick i en helt annan värld och samtidigt försöka lära sig något nytt. Jag kan verkligen inte påstå att jag behärskar hantverket, men Ted och de andra lärde mig vad som är möjligt när man jobbar i sten.

– Jag har själv i grunden ett stort materialintresse och en stor del mitt skapande går ut på att låta sig vägledas av materialet, att inspireras av processen och inte utgå från en färdig idé som ska förverkligas.

Och stenen vägledde verkligen Haidar Mahdi.

– Jag kunde arbeta 3-4 dagar för att förverkliga en detalj. När jag sedan frågade Ted hur lång tid det skulle ta för honom att göra samma sak svarade kan kort: ”Max en timme”. Då fattar man vad det handlar om ...

Att arbeta i sten har i alla fall gett Haidar Mahdi mersmak.

– Jag skulle jättegärna göra fler utomhusprojekt i sten i framtiden. Det finns ju så många olika stensorter som det skulle vara spännande att utforska. ■

För Haidar Mahdi är det viktigt att utgå från skapandeprocessen och inte att låta en förutbestämd idé styra.